

Flottans Män i Malmö

Aktiviteter 2016

Årsmöte 2016-02-15

Årsmötet hölls enligt kallelsen och våra stadgar denna kväll. Förutom det traditionella årsmötet visade och berättade Hans Carlsson ur sitt stora marina arkiv.

Månadsmöte 2016-03-14

Vår alltid utmärkte kock Göran Hagman hade beviljats permission, så denna kväll blev det landgång med lättöl och snaps till de som inte kom bilandes. Som föredragshållare gästades vi av yrkesfiskaren Per "Pajje" Persson från Abbekås.

Per, som är ålafiskare i fjärde generationen, berättade fängslande om hur hans far och farfar bedrev fiske utanför Sandhammarens riskabla kust, medan hans farmor och faster tog hand om en del av fångsterna och arrangerade ålagillen på Kyls servering. De hjälpte bland andra deras mest frekvente gäst, den inte okände författaren Fritiof Nilsson Piraten, så att hans besk fick dess rätta sting. Piratbesken finns nu att få på Systembolaget.

Vi fick höra om när 16-årige Per mönstrade på en stor trålare som yngste man och hur han, efter en högst rudimentär instruktion i deccanavigeringens ädla konst, genast fick ta hundvakten till rors och lyckades hålla rätt kurs till fångstplatsen. Trots att han fick slingra sig igenom av en mindre skog av gula lanternor - ankarliggande polska fiskarkollegor!

Efter avbrott för värnplikten, givetvis vid Flottan i Karlskrona, etablerade sig Per som egen företagare. Under många år bedrev han och hans far lönsamt ålafiske. De flyttade fisket till Sydkusten, där de höll båtar i Abbekås och anlade rökeri och sommarservering i Mossbystrand. Som ett komplement till det tunga Östersjöfisket lyckades de även få liv i två så gott som döda skånska insjöar, och satte där ut ädelfisk. Ett lönande fiske som tyvärr skulle slås ut av giftutsläpp från Sturups flygfält. En lång och mycket tuff skadeståndsprocess följde, fylld av ganska fula invändningar och ifrågasättanden från det statliga bolagets sida. Det hela slutade i en någorlunda rimlig förlikning.

Per berättade om hur fisket har förändrats och om hur dagens yrkesfiskare ansätts av bl a säl, byråkrater och skarv. De sistnämnda svarta marodörerna blev dock Per kvitt genast efter det att det kommit häckande havsörn till trakten.

Det finns enligt Per Persson gott om fisk - även ål - och efterfrågan är stor. Det går att leva på fisket, men det är ett mycket tungt arbete och det måste bedrivas på ett hållbart sätt. Per är en av de sista ålafiskarna. Hans båda söner har andra intressen, så med Per ändas en lång släkttradition.

Det blev många frågor från medlemmarna - intresset för fiske är uppenbarligen på topp. Vår ordförande avtackade Per med ett gott vitt vin, väl passande till fiskrätter!

Månadsmöte 2016-04-18

Ordningen i byssan var återställd denna kväll i och med att Göran var tillbaka. Sillmackor, ärtsoppa och pannkakor i överflöd, som vanligt. Man går aldrig hungrig från våra möten när det är Göran som basar i byssan. Tvärtom, det brukar vara svårt att hålla rak kurs när man går hem p.g.a. all extra barlast i magen!

Kvällens föredragshållare var vår egen Curt Borgenstam som berättade om de sovjetiska Sverdllovakryssarna. Han hade med sig sin fru Eva-Ingriette som bisittare och kanske politisk politruk eftersom det handlade om gamla sovjetiska intressen? Skämt åsido, vi satt alla helt hänfödda och lyssnade på Curts otroliga kunskap om dessa mytomspunna fartyg som gäckat västvärlden mellan 50-talet till 70-talet. Man trodde att de hade nya tekniska lösningar som inte fanns i väst. T.ex. att de skulle kunna skjuta granater med atomladdningar och att de var mycket mer manövrerbara än västvärldens dito.

Molotovsk

på väg in till Göteborg augusti 1956. Bildkälla Curt S Ohlsson.

Tydligt visade det sig att all denna oro var överdriven och de var inte mycket bättre än våra motsvarigheter i väst och de hade dessutom gammalmodiga tekniska lösningar. Men vackra var de i alla fall! Som havens vinthundar.

Vår egen stolthet HMS Göta Lejon seglade tydligen även ifrån en Sverdlövkryssare under en spontan kapplöpning i engelska kanalen när de var på väg hem från Drottning Elisabeths II:s kröning i England 1953. Det hade varit en stor samling av örlogsfartyg i Spithead.

Curt fick så klart en stor, lång och varm applåd av oss alla. Tyvärr ingen present eftersom "leverantören" av denna inte dök upp. Curt får ha detta till godo. Vi är mycket glada att ha detta levande uppslagsverk bland oss.

Efter pannkakorna blev det lotteri. Vår egen FC Hans Carlsson lyckades denna gång pricka in fyra vinster! Vi andra blev så klart lite avundsjuka, men stort grattis Hans!

Hans informerade också om att vi nästa år ska fira 80-års jubileum för FM Malmö! Vi fick frågan hur vi bäst kan fira och uppmärksamma detta. Ett av förslagen var att åka med fruar och andra respektive på liten kryssning mellan Köpenhamn och Oslo. Det är väl ett värdigt sätt för oss f.d. sjöbusar att fira detta? Vi får se hur det blir. Fler förslag emottages gärna!

Månadsmöte 2016-05-16

Kvällens föredragshållare var Carl-Johan Jargenius som pratade om de Danska judarnas flykt över Öresund under krigsåren.

Carl-Johan hade inga bilder att visa eftersom det nästan inte finns några bilder från denna massflykt över Öresund som nästan alltid skedde på natten, under stort hemlighetsmakeri. Men det gjorde inget, Carl-Johan trollband oss ändå i ca 1,5 timme med att utförligt berätta om denna förflyttning över Öresund och bakgrunden till det hela. Och även hur det gick för dessa judar efter kriget.

I det ockuperade Danmark fanns ca 8000 judar. De flesta bodde i Köpehamnsområdet och många hade levt där i flera generationer bakåt. 1943 bestämdes det att dessa, under lugna former, skulle deporteras till koncentrationslägren i Tyskland. Ett stort fartyg förbereddes att segla från Köpenhamn till Tyskland. Razzian skulle ske 1-2 oktober 1943. Detta avslöjades en tid innan och en massa "vanliga" danskar satte igång en aktion att få dessa judar att ta sig över till Sverige mha fiskare längs hela Öresundskusten och ända upp till Gilleleje. Även om tyskarna inte hade speciellt mycket bevakning längs kusten mot neutrala Sverige fick dessa transporter ändå ske under största hemlighetsmakeri och oftast på natten. Innan de kunde tas ombord i fiskebåtarna fick de gömma sig tillfälligt i stugor och gårdar nära Öresundskusten. Många danskar ställde upp och hjälpte till, trots farorna.

De lyckades få över nästan 8000 judar till tryggheten i Sverige innan det var dags för tyskarnas hämtning. Denna hämtning gick lugnt till och efter att de fört bort judarna från deras hus och lägenheter låstes dessa och inget som fanns i deras hem togs av tyskarna. De fick bara tag på ett par hundra, oftast äldre och sjuka judar som inte kunnat fly. Dessa fördes med båten ner till lägret Theresienstadt. Detta var inget utrotningsläger och danska regeringen fick t.o.m. tyskarna att lova att de skulle behandlas väl och så blev det också i möjligaste mån. Tyskarna ville inte stöta sig för mycket med danskarna eftersom deras ockupation, eller "besättning", av Danmark var så givande pga all mat och annat som Danmark kunde leverera till Tyskland. Och då ville inte tyskarna att det skulle bli en massa attentat och annat som skulle kunna störa detta. De behövde därför inte heller stationera så många soldater i Danmark. De behövdes på annat håll.

Efter kriget återvände de flesta judar från både Sverige och Theresienstadt. En del hade förolyckats i lägret och en del valde att stanna kvar i Sverige. Men enligt Carl-Johan var det ett annat Danmark de kom tillbaka till. Innan hade de känt sig som vanliga danskar, men nu kände de sig mer som en minoritet. Många av dem valde därför att flytta till t.ex. USA eller Israel under åren därefter.

Carl-Johan har en utställning om detta på museet i Råå som bör besökas:

[Årets utställning på Råå museum](#)

[Klicka här för att öppna en pdf-fil om föredraget och utställningen!](#)

Vi tackade Carl-Johan på sedvanligt sätt för denna mycket intressanta berättelse om en händelse i våra sydliga trakter som även gav positivt eko ut i världen. Sverige hade ju under kriget inte så bra rykte pga de eftergifter vi gjorde mot Tyskland för att kanske slippa bli ockuperade.

Man kan alltid lita på oss flottister. Curts Borgenstam fick ju ingen present efter sitt fina föredrag på förra mötet. Men självklart blev han belönad nu i efterhand på ett reglementsenligt sätt!

Höstmöte 2016-08-22

Så var skördepermissionen över för oss gamla flottister och det var dags att mönstra på FM-skutan igen. Alla hade längtat hela sommaren efter byssans sedvanliga läckerheter och Göran Hagman gjorde oss inte besvikna. Sillmacka, ärtsoppa med falukorv och pannkakor med plommonsylt och mycket grädde.

Hans Carlsson redogjorde för höstens inbokade mötesdagar som också finns här på hemsidan. Dock är datum för ett ev. julbord inte inbokat än.

Därefter tog kvällens föredragshållare Allan Widman över rodret och styrde oss ut oss på försvarspolitikens (för oss) okända och oroliga vatten och hav. Allan är ledamot av Sveriges Riksdag för Liberalerna och ordförande i Försvarsutskottet. Han har dessutom en gedigen bakgrund som reservofficer inom bl.a. artilleriet.

Allan berättade om sin syn på Sverige och Nato-frågan, om Putin och Rysslands förmodade planer, om läget i Östersjön, Gotlands betydelse, de baltiska staternas utsatta läge efter Nato-inträdet, Syrienkrisen och vår insats under krisen i Gadaffis Libyen. Och en lite skrämmande

liknelse om att vem kunde ana att ett världskrig skulle bryta ut när Tyskland gick in i Polen 1939 och jämförde det med dagens kris i Syrien...

Allan har bred och mångårig kunskap om allt som rör vår försvarspolitik, t.ex. värnplikten som lagts på is och kan komma att återinföras, de dyra inköpen av nya flyplan, haubitsar, helikoptrar och ubåtar och hur vårt lilla försvar ser ut idag och kan agera vid en kris, jämfört med t.ex. under kalla krigets dagar. Ett mycket intressant föredrag!

Vi tackade Allan Widman på sedvanligt sätt

Efter kaffe och pannkakor tog Stefan Leo över rodret och styrde oss tillbaka till våra kända farleder, nämligen en rapport från Riksårsmötet 2016 och Marindagen i Karlskrona. Vi fick även se bilder från dessa evenemang.

Månadsmöte 2016-09-19

Detta möte gick helt i pilgrimens anda, vars symbol är pilgrimsmusslan. Det blev en helt annorlunda kväll jämfört med vad våra sammankomster annars brukar handla om. Våra damer var också inbjudna att vara med denna kväll och några hade hört om detta.

Vi hade bjudit in Malou Hasselhuhn (Stefan Leos sambo) för att höra om hennes 100 mil långa vandring sommaren 2013 längs den kända pilgrimsleden El Caminon i norra Spanien. Malou gick denna under 5 veckor och upplevde mycket längs vägen, både fysiskt och andligt.

Vi fick höra om de olika vägavsnitten som ibland gick ca 1200 m över havet och ibland var milslånga raksträckor under gassande sol. Om hur det var att sova på de många härbärgena längs vägen och inte minst om gemenskapen. Här vandrar ca 80 000 personer varje år från hela världen på olika sätt och med olika anledningar till varför de valt att utmana sig själva längs denna gamla led. Vi fick veta hur man bäst botade skoskav genom att trä en sytråd genom blåsorna och låta den sitta kvar medan man vandrade så att sårvätskan kunde rinna ut. Malou berättade också att hon fick en fin vandringsstav av den sydkoreanska pilgrimen Tomas under vägen.

Leden börjar i södra Frankrike i Saint-Jean-Pied-de-Port, går över Pyrenéerna och slutar efter 80 mil vid den stora katedralen i Santiago de Compostela i nordvästra Spanien. Där inne finns Sankt Jakobs grav som är det heliga målet. När man väl kommit dit, har tillräckligt många stämplat från härbärgena i sitt pilgrimspass och gått minst 10 mil, då får man ett fint diplom.

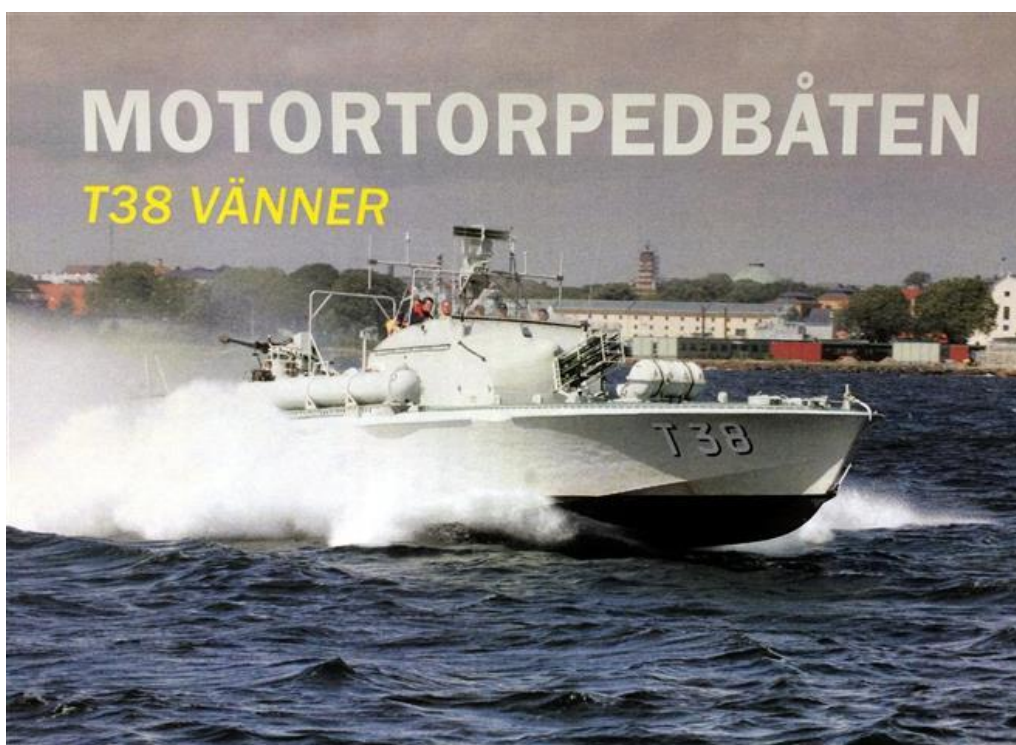

Malou valde sedan att fortsätta ut till kusten och avslutade sin vandring vid fyren vid Finnisterre, "världens ände". Bland oss fascinerade åhörare fanns två som också gått leden, fast i flera etapper. Och tre av oss gamla sjömän hade även sett fyren vid Finnisterre på avstånd, fast från sjösidan. Så det var kul för dem att se fyren på bild på nära håll.

Vår ordförande Hans tackade Malou på sedvanligt sätt efteråt.

Detta möte blev en kväll i torpedbåtarnas tecken vilket också märktes på antalet deltagare. Nytt rekord med 28 stycken inklusive föredragshållarna!

Vi hade bjudit in Jan Hagberg och Lars Nilsson från T38 vänner för att berätta om denna fina båt och dess förening. Den har ju i högsta grad anknytning till Malmö! Plus att flera av våra Malmö-medlemmar även är med i T38 vänner.

Jan har varit i flottan i hela sitt liv och kan allt om bl.a. T38:an. Vi fick höra historien om T38:ans tillblivelse på Kockums 1951. Om dess tappra tjänst i flottan fram tills den blev uttrangerad 1975. 1978 ställdes hon som museifartyg på Malmö tekniska museum. Men där mådde hon inte bra att bara stå på land och efter att bl.a. Jan och Kungen visat intresse för henne återbördades hon till Karlskrona och övertogs av Marinmuseum plus att man började totalrenovera henne. Vi fick t.ex. höra hur de jagat fler Isotta Fraschini-motorer runt hela landet.

Sedan 1997 har hon varit till sjöss varje sommar utom 1999. Under sommarhalvåret ligger hon förtöjd vid Marinmuseum. Om man är medlem kan man få åka med henne på somrarna. Hon brukar ju t.ex. vara med på Marindagarna i Karlskrona. Vår Kung har naturligtvis också åkt med.

Alla vi satt knäpptysta och bara lyssnade på Jan och tittade på alla deras fina bilder. Bruno, Arne och några andra kommenterade dock ett par gånger med sina erfarenheter kring T38.

Efteråt blev så klart både Jan och Lars belönade som brukligt är när man kommer och förgyller våra kvällar med sådana intressanta föredrag.

Därefter tog Curt Borgenstam till orda och berättade att han hade två tavlor som hans pappa gjort och som han nu ville överlämna till Jan och T38-föreningen. Det blev en mycket uppskattad present!

Denna kväll delade även vår ordförande Hans ut nålar och märke till följande:

Våra nya medlemmar Anders Mattsson, Hans Lindahl
och Tommy Olsson fick sina klubbmärken.

Sven-Åke Sjöstrand fick veteranmärket för 12 års medlemskap.

Månadsmöte 2016-11-21

En kväll med vår ordförande Hans Carlsson som föredragshållare blir alltid intressant. Så även denna kväll när Hans kåserade om ubåtar och ubåtsfolk. Vi fick först se och höra lite om hans egen långa tid i flottan. Han har bl.a. varit inskriven på 24 olika ubåtar!

Föredraget med sina bilder har Hans hållit för människor som inte vet något eller mycket lite om flottan och dess ubåtar, men det var även intressant för oss eftersom t.ex. alla inte legat på ubåt. Hans har grävt djupt i arkiven och verkligen hittat roliga och intressanta saker om vår fina ubåtsflotta!

Vi fick se allt från den första HMS Hajen från 1904 till senaste projektet A26. Hans pratade även om vår URF och dess två motsvarigheter i USA och England. Dessa tre samsas även om att hjälpa till över hela världen om det skulle behövas.

Vi fick veta att det verkligen inte heller var lätt att bli besättningsmedlem på en ubåt förr i tiden. Se följande bildklipp från den tidens krav!

Närmare bestämmelser i fråga om de fordringar,
som skola vara gällande beträffande deras kroppsbeska-
fenhet, vilka av stationsmyndighet uttagas till tjänst-
göring å undervattensbåt, utfärdade av marinöverläkaren
på grund av nådig generalorder n:r 468 den 15. maj 1908.

Var och en som uttages till tjänstgöring å un-
dervattensbåt, bör vara frisk och av stark kroppsbyggnad,
ej över 1,75 m. lång samt äga ett bröstomfång, som är
minst lika med halva kroppslängden.

Av nervsystemets sjukdomar böra särskildt fram-
hållas såsom inkompetensorsaker alla organiska nervsjukdo-
mar, vidare fallandesot, nevrasteni och hysteri etc.

Att alkoholister av alla grader äro odugliga til
ifrågavarande tjänst, säger sig själft.

Vidare bör iakttagas, att ej personer uttagas till undervattensbåttjänst, som lida av illaluktande andedräkt, kroniskt stinkande snuva eller hudsjukdomar, som genom illaluktande utdunstning (t.ex. fotsvett) förorena luften ombord å undervattensbåten.

Av veneriska sjukdomar utgöra följande hinder för uttagning till undervattensbåttjänst: kronisk gonorre och recidiverande syfilis.

Vid ifrågavarande kroppsundersökning bör den undersökande marinläkaren hava i tankarna den på grund av de ohygieniska förhållandena ombord särskildt hälsofrästande tjänstgöringen å undervattensbåt, som dels kan leda till tillfällig otjänstbarhet hos någon eller några av besättningen med fara för undervattensbåtens stridsvärde dels till stadigvarande invaliditet, om sjukliga anlag förefinnas.

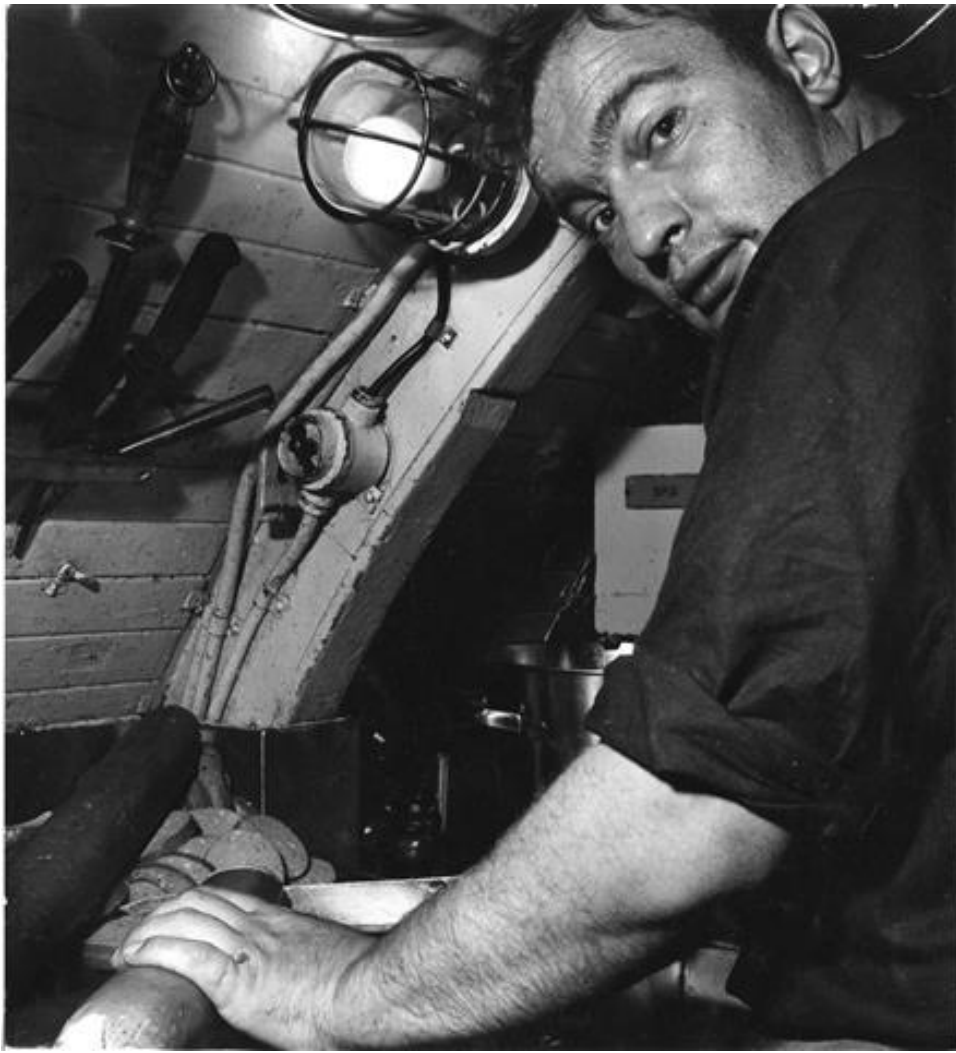
Här nedan ser vi ett gäng som klarat kraven! De är alltså högst 1,75m långa, har bred bringa och lider varken av psykisk ohälsa, fotsvett, stinkande snuva eller har veneriska sjukdomar! Gräddan av vad svenska flottan hade på den tiden! Något för dagens unga att ta efter.

En annan häftig bild som Hans visade är när Östergötland "visar tänderna"!
Det gick ett sus genom lokalen när den visades och alla
som legat på ubåt längtade tillbaka till den tiden.

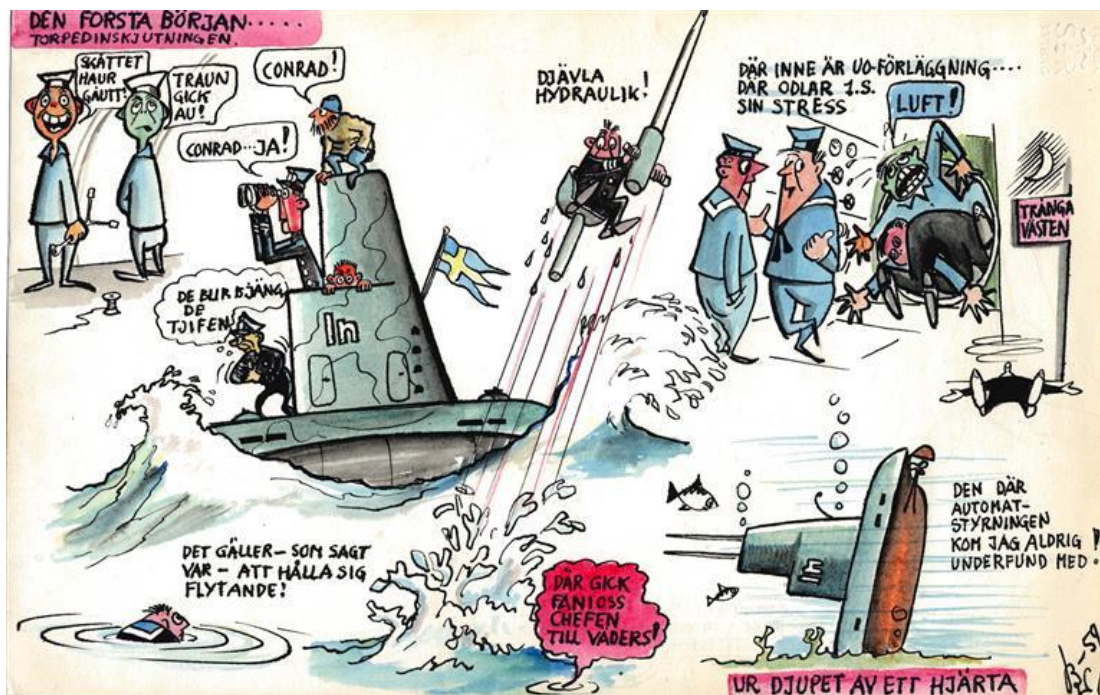
Här ser vi två bilder hur det såg ut i byssan på ubåtar förr i tiden jämfört med idag.

En bild när en elev precis kommit upp till ytan i dyktanken i Karlskrona.
Man skall då kunna säga sitt namn högt och tydligt, annars har det inte gått bra.

Vi fick även se en skämtteckning från 1959 av den legendariske Birger Lenning.

Till denna kväll hade ytterligare två Malmö-medlemmar dykt upp som inte brukar komma på våra möten, Håkan Still och Bruno Holm. De fick därför också berätta vem de var och vad de gjort i flottan. Håkan har också legat på ubåt och hade flera intressanta kommentarer till Hans bilder och berättade även ett par anekdoter från sin tid i djupet.

Och tro det eller ej, men vid vår traditionella lottdragning som vi alltid har, med fina böcker som vinster, lyckades våra två nya besökare bli de två första som vann!

Tyvärr fick Hans meddela att p.g.a. att så få hittills anmält sig till julfesten måste vi ställa in detta i år! Så detta blev sista gången vi sågs under 2016.

